

Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Аналітика соціальних даних</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>6 курс, 1 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЄКТС/120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції: Практичні заняття:</i>
Мова викладання	<i>Українська/Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.с.н., доцент Коржов Геннадій Олександрович, korzhovga@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчання на другому, магістерському рівні вищої освіти передбачає написання та захист кваліфікаційної роботи – магістерської дисертації. Необхідною передумовою успішного написання та захисту магістерської роботи є вміння та навички з проведення самостійного наукового дослідження. Результати такого дослідження мають бути інтегральною та найважливішою складовою всієї фінальної роботи магістранта.

Курс «Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації» надає можливість отримати чітке уявлення про вимоги та методологію проведення наукових досліджень, готує магістрантів до самостійного дослідження та написання наукових робіт, в першу чергу

магістерських дисертацій. Ця дисципліна є важливою складовою частиною вивчення фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін. Вона закладає основу для отримання майбутніми соціологами глибоких знань з проблем методології та організації соціологічних досліджень для їх подальшого застосування в практичній діяльності в якості аспірантів, викладачів соціології, наукових співробітників, експертів.

Відповідно до вимог ОПП **метою дисципліни** є формування у студентів таких здатностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1)
- Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень (ФК 4)
- Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями (ФК 6)

Завданням дисципліни є формування наступних результатів навчання:

- Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки (ПР02)
- Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань (ПР04)
- Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей (ПР07)

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для успішного засвоєння дисципліни студенти мають пройти навчання з наступних навчальних дисциплін: «Загальна соціологія», «Вступ до соціологічної професії», «Соціальна статистика і демографія», «Основи роботи з числовою соціальною інформацією», «Математичні та статистичні методи аналізу соціальної інформації», «Методологія, методи та технології соціологічних досліджень», «Вибіркове дослідження в соціології». Крім того, бажано також мати базові навички роботи зі спеціалізованим програмним забезпеченням з обробки та аналізу кількісної соціальної інформації (напр., OCA, SPSS, R), з архівами соціологічних даних (напр., Національний банк соціологічних даних «Київський архів», GESIS тощо), базовий рівень володіння англійською мовою не нижче А2.

Отримані під час навчання з даної дисципліни знання, вміння та навички можуть з успіхом застосовуватись при опануванні інших спеціальних і галузевих соціологічних дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні (комп'ютерний практикум)	СРС
Тема 1. Поняття, структура та види наукового дослідження.	13	2	2		9
Тема 2. Проблема істини і структура наукового пізнання.	13	2	2		9
Тема 3. Теоретичні загальнонаукові методи.	14	2	2		10
Тема 4. Основні принципи роботи з джерелами.	13	2	2		9
Тема 5. Вибір теми наукового дослідження та визначення її актуальності.	13	2	2		9
Тема 6. Написання магістерської дисертації: вимоги до структури.	14	2	2		10
Тема 7. Написання магістерської дисертації: технологічні принципи.	13	2	2		9
Тема 8. Структура та оформлення наукової роботи.	13	2	2		9
Тема 9. Узагальнення результатів наукового дослідження та форми його апробації	14	2	2		10
Всього годин:	120	18	18		84

4. Навчальні матеріали та ресурси

4.1. Базова література:

1. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 224 с.
2. Етичний кодекс ученого України // Режим доступу: <http://www.inem.lviv.ua/wp-content/uploads/2013/03/ekuu.pdf>.
3. Кодекс професійної етики соціолога (Затверджений П'ятим з'їздом Соціологічної асоціації України, 20 травня 2004 року, Київ) // Режим доступу: <http://www.sau.kiev.ua/codex.html> 3.
4. Кун Т. Структура наукових революцій. – Б.м.: Port-Royal, 2001. – 226 с.
5. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. – Київ, 2000.

4.2. Допоміжна література

6. Бабенко С.С. Як написати академічний навчальний текст: короткий довідник для студентства факультету соціології. Електронне видання. – Київ: ВПЦ "Київський університет". 2016. – 32 с.
7. Молодцов Б. І. Панорама різновидів філософської думки другої половини ХХ ст. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – 2014. – 207 с.
8. Паніотто В.І., Харченко Н.М. Методи опитування: Підручник. – К.: КМА, 2017.
9. Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. – К.: КМА, 2004.
10. Merton R. On Sociological Theories of the Middle Range. In: Merton R. Social Theory and Social Structure. New York: Free Press, 1968. Pp. 39-72. [Мертон Р. Про соціологічні теорії середнього рівня // Мертон Р. Соціальна теорія та соціальна структура].
11. Ritzer G. Contemporary Sociological Theory. 5th ed. New York: McGraw-Hill, 1991.

4.3. Навчальні онлайн ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua> – Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua> – Онлайн-курси України та світу.
5. <https://coursera.org> – Онлайн-курси
6. <http://www.gesis.org> – Архів даних міжнародних порівняльних соціологічних досліджень.
7. <http://ukraine.survey-archive.com> – Національний банк соціологічних даних «Київський архів».

Всі зазначені вище джерела є доступними в Інтернеті або на сторінці дисципліни в Google Classroom, а також в методичному кабінеті кафедри соціології (ауд. 503, корп.7). Обов'язкові до прочитання фрагменти будуть вказані під час проходження відповідних тем.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
	Тема 1. Поняття, структура та види наукового дослідження.
1	<p>Поняття наукового дослідження. Основні принципи дослідницької роботи. Значення особистої мотивації дослідника для написання якісної наукової роботи. Соціальна вагомість дослідницької діяльності для суспільства в цілому. Практична цінність навичок, здобутих в результаті самостійної наукової роботи для діяльності соціолога. Зарубіжний досвід навчання основам наукових досліджень та критичного мислення. Завдання підвищення рівня вітчизняних наукових досліджень.</p> <p>Базові поняття методології соціологічного дослідження. Три основні парадигми соціологічного дослідження. Кількісна (позитивістська, статистична) парадигма. Якісна (розуміюча, інтерпретативна) парадигма. Критична соціальна</p>

	<p>наука. Порівняльна характеристика трьох парадигм: мета дослідження, природа соціальної реальності та людської істоти, співвідношення між наукою та здоровим глуздом, сутність пояснення та теорії, критерії істинності знання, місце цінностей в науковому пошуку.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Скласти таблицю «Порівняння трьох парадигм соціологічного дослідження: кількісна, інтерпретативна, критична».</p>
	<p>Тема 2. Проблема істини і структура наукового пізнання. Методологія наукового дослідження.</p>
2	<p>Поняття істини. Функції істини у науковому пізнанні. Проблема існування істини. Об'єктивізм та релятивізм. Наукова істина та проблема пошуку її критеріїв. Раціональні засади істинності. Верифікація та фальсифікація. Практика як критерій істини. Форми істини. Істина й омана. Діалектика розвитку наукового пізнання. Чуттєве пізнання та його елементи. Специфіка і роль чуттєвого пізнання суспільної людини. Раціональне пізнання та його форми: а) поняття як основна форма раціонального пізнання; б) судження та умовиводи; в) роль категорій у функціонуванні і розвитку раціонального пізнання, мислення, свідомості. Єдність чуттєвого й раціонального у пізнанні. Типи раціональності в сучасній культурі. Аргументація як методологія переконання в еволюційній і когнітивній епістемології.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>В науковому соціологічному журналі знайти статтю, в якій презентуються результати теоретико-прикладного дослідження. Визначити суть наукової проблеми, об'єкт і предмет, ціль та завдання дослідження, гіпотези та операціональні визначення основних понять.</p>
	<p>Тема 3. Теоретичні загальнонаукові методи.</p>
3	<p>Поняття та критерії класифікації загальнонаукових методів. Теоретичні та емпіричні методи дослідження. Загальнонаукові теоретичні методи наукових досліджень. Системний метод. Історичний метод. Метод аналізу і синтезу. Метод дедукції та індукції. Теоретичні методи, специфічні для дослідження суспільних явищ.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Подумайте, в рамках якої (можливо, яких) соціологічної парадигми ви плануєте проводити наукове дослідження, що складе основу вашої магістерської дисертації. Обґрунтуйте свій вибір.</p>
	<p>Тема 4. Основні принципи роботи з джерелами.</p>
4	<p>Якість наукових джерел, які використовуються студентами при написанні курсових робіт. Монографії, статті в наукових журналах, підручники, статті в соціологічних виданнях загально-практичної спрямованості, результати соціологічних опитувань та досліджень, доповіді на конференціях, новини та прес-релізи. Поняття та види плагіату. Етика науковця. Визначення якості українських джерел: перелік офіційно затверджених фахових видань, Інтернет-сайти окремих журналів. Визначення якості іноземних джерел: рейтинг англійських видань. Етапи роботи з літературою. Пошук; систематизація та зберігання інформації; конспектування; оформлення бібліографії. Бази повнотекстових матеріалів. База Ліга-Закон, наукова електронна бібліотека періодичних видань бібліотеки імені В.Вернадського, електронні каталоги інших</p>

	<p>бібліотек, Інтернет пошук за допомогою GOOGLE SCHOLAR. Системи збереження та конспектування інформації за допомогою програм Word, OneNote, EverNote. Правила оформлення посилань та бібліографічних списків та їх використання в студентській науковій роботі.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з одним із прикладів інноваційного проекту збирання та аналізу соціологічної інформації. 2. Знайти інтернет-ресурс, за допомогою якого можна створювати веб-анкети. Познайтеся з його можливостями та обмеженнями. 3. Обрати одне дослідження на сайті Національного банку соціологічних даних «Київський архів», скачати масив і методичну документацію. Ознайомитись з тематикою та змінними відібраного дослідження.
	Тема 5. Вибір теми наукового дослідження та визначення її актуальності.
5	<p>Види студентських наукових робіт. Теми, які рекомендуються кафедрами факультету, теми за вільним вибором студентів. Критерії вибору теми. Особиста зацікавленість студента, користь для майбутньої професійної діяльності. Наявність проблеми (невирішених питань, неврегульованих відносин, колізій законодавства, тощо). Соціальна важливість обраної теми. Ступень наукової розробки, наявність літератури. Рівень знайомства студента з темою. Реальність проведення дослідження за графіком виконання наукових робіт. Можливість дослідження теми для дипломної, кваліфікаційної магістерської роботи, і можливо для кандидатської дисертації.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Опишіть актуальність теми вашої магістерської роботи. Зробіть посилання на дотичні попередні дослідження, статистичний матеріал, соціологічні спостереження та інші факти. Поясніть, на вирішення якої соціальної проблеми спрямоване ваше дослідження.</p>
	Тема 6. Написання магістерської дисертації: вимоги до структури.
6	<p>Підготовка магістерських дисертацій. Вимоги до оформлення магістерських дисертацій. Вимоги до змісту структурних елементів роботи. Автореферат. Вимоги щодо допуску магістерських дисертацій до захисту. Захист магістерської дисертації. Зразок тематики магістерських дисертацій. Критерії оцінювання магістерських дисертацій.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Продумайте структуру вашої магістерської дисертації. Складіть розширений план роботи. Поясніть логіку, що лежить в основі структурування вашої дисертації. Чи можна було б структурувати матеріал по-іншому? Чому?</p>
	Тема 7. Написання магістерської дисертації: технологічні принципи.
7	<p>Етапи роботи над магістерською дисертацією. Роль планування у процесі написання магістерської дисертації. Вибір теми магістерської дисертації. Збір матеріалу. Вимоги до складання розгорнутого плану роботи. Конспектування. Особливості роботи над прикладним розділом магістерської дисертації. Оформлення магістерської дисертації.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Розробіть детальний календарний план роботи над магістерською дисертацією. Поясніть кожний пункт плану.</p>
	Тема 8. Структура та оформлення наукової роботи.

8	<p>Визначення об'єкту, предмету, мети та завдань наукового дослідження. Постановка наукового питання, його зв'язок з соціальною проблемою, на вирішення якої спрямовано дослідження. Складові частини наукової роботи. Вступ, основна частина, висновки. Розроблення структури наукової роботи за допомогою комп'ютерної програми MindMap. Відповідність структурних елементів основної частини та висновків меті та завданням наукової роботи. Написання пропозицій до дослідницького проекту. Обґрунтування актуальності обраної теми. Проблема, на вирішення якої спрямовано дослідження, соціальна вагомість цієї проблеми.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Визначте об'єкт, предмет, мету та завдання вашого наукового дослідження. Напишіть вступ до майбутньої магістерської дисертації. Поясніть актуальність роботи. Складіть бібліографію основних джерел вашої магістерської дисертації.</p>
	<p>Тема 9. Узагальнення результатів наукового дослідження та форми його апробації</p>
9	<p>Поняття наукової публікації та її основні види. Монографія та алгоритм її написання, відмінності між дисертацією і монографією. Наукова стаття, вимоги до її оформлення. Тези доповіді, їх структура. Реферат: структура і алгоритм його підготовки. Рецензія та вимоги до її написання. Доповідь, види та вимоги до підготовки. Усне викладення інформації: особливості підготовки до публічного захисту магістерської дисертації.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>У зарубіжному науковому журналі знайти англomовну публікацію за темою своєї магістерської дисертації. Написати резюме статті обсягом 250 слів. Підготувати невеличке (на 5-10 хвилин) усне повідомлення з викладом основних положень статті та критичним аналізом.</p>

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських занять полягають у формуванні знань, умінь та досвіду обирати тему наукового дослідження, обґрунтовувати її новизну та актуальність; визначати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження; розробляти структуру наукової роботи; викладати та оформлювати результати дослідження.

№ з/п	Назва теми заняття
1	Тема 1. Поняття, структура та види наукового дослідження.
2	Тема 2. Вибір теми наукового дослідження та визначення її актуальності.
3	Тема 3. Основні принципи роботи з джерелами.
4	Тема 4. Теоретичні загальнонаукові методи.
5	Тема 5. Проблема істини і структура наукового пізнання.

6	Тема 6. Написання магістерської дисертації: вимоги до структури.
7	Тема 7. Написання магістерської дисертації: технологічні принципи.
8	Тема 8. Структура та оформлення наукової роботи.
9	Тема 9. Узагальнення результатів наукового дослідження та форми його апробації

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Студенти самостійно опрацьовують наступні питання:

Тема 1. Поняття, структура та види наукового дослідження.

Основні питання:

Скласти таблицю «Порівняння трьох парадигм соціологічного дослідження: кількісна, інтерпретативна, критична».

Тема 2. Проблема істини і структура наукового пізнання. Методологія наукового дослідження.

Основні питання:

В науковому соціологічному журналі знайти статтю, в якій презентуються результати теоретико-прикладного дослідження. Визначити суть наукової проблеми, об'єкт і предмет, ціль та завдання дослідження, гіпотези та операціональні визначення основних понять.

Тема 3. Теоретичні загальнонаукові методи.

Основні питання:

Подумайте, в рамках якої (можливо, яких) соціологічної парадигми ви плануєте проводити наукове дослідження, що складе основу вашої магістерської дисертації. Обґрунтуйте свій вибір.

Тема 4. Основні принципи роботи з джерелами.

Основні питання:

Ознайомитися з одним із прикладів інноваційного проекту збирання та аналізу соціологічної інформації.

Знайти інтернет-ресурс, за допомогою якого можна створювати веб-анкети. Познайтися з його можливостями та обмеженнями.

Обрати одне дослідження на сайті Національного банку соціологічних даних «Київський архів», скачати масив і методичну документацію. Ознайомитись з тематикою та змінними відібраного дослідження.

Тема 5. Вибір теми наукового дослідження та визначення її актуальності.

Основні питання:

Опишіть актуальність теми вашої магістерської роботи. Зробіть посилання на дотичні попередні дослідження, статистичний матеріал, соціологічні спостереження та інші факти. Поясніть, на вирішення якої соціальної проблеми спрямоване ваше дослідження.

Тема 6. Написання магістерської дисертації: вимоги до структури.

Основні питання:

Продумайте структуру вашої магістерської дисертації. Складіть розширений план роботи. Поясніть логіку, що лежить в основі структурування вашої дисертації. Чи можна було б структурувати матеріал по-іншому? Чому?

Тема 7. Написання магістерської дисертації: технологічні принципи.

Основні питання:

Розробіть детальний календарний план роботи над магістерською дисертацією. Поясніть кожний пункт плану.

Тема 8. Структура та оформлення наукової роботи.

Основні питання:

Визначте об'єкт, предмет, мету та завдання вашого наукового дослідження. Напишіть вступ до майбутньої магістерської дисертації. Поясніть актуальність роботи. Складіть бібліографію основних джерел вашої магістерської дисертації.

Тема 9. Узагальнення результатів наукового дослідження та форми його апробації

Основні питання:

У зарубіжному науковому журналі знайти англomовну публікацію за темою своєї магістерської дисертації. Написати резюме статті обсягом 250 слів. Підготувати невеличке (на 5-10 хвилин) усне повідомлення з викладом основних положень статті та критичним аналізом.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та виконання завдань

Відвідування лекційних занять є бажаним. Під час їх проведення будуть розглядатись теоретичні підходи до аналізу даних в рамках кількісної парадигми, математико-статистичні методи обробки, узагальнення та аналізу соціологічних даних. Окрім того, лектор презентуватиме чисельні та різноманітні приклади практичного застосування кожного окремого методу з демонстрацією алгоритму в спеціалізованому програмному забезпеченні. Важливою складовою лекційного заняття виступатиме інтерпретація отриманих в результаті кількісного аналізу результатів, наведення і обґрунтування змістовних висновків на основі проведення статистичної експертизи. Таким чином, лекція поєднує в собі як теоретико-методологічну, так і методико-практичну складові аналітичного процесу з кількісною соціологічною інформацією. Для студентів, які бажають досягти відмінних або хороших результатів у навчанні, активна робота на лекційних заняттях є необхідною передумовою. Однак відпрацювання пропущених лекцій не вимагається.

Відвідування практичних (семінарських) занять є обов'язковим. Пропущені практичні (семінарські) заняття слід виконати самостійно і відпрацювати під час консультацій.

Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на практичних (семінарських) заняттях. Кожне пропущене практичне заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг студента з дисципліни. Студент, який пропустив практичні заняття, може отримати низький рейтинг, який не дозволить допустити такого студента до заліку. В такому разі теми з пропущених семінарських занять мають бути обов'язково вивчені, а практичні завдання виконані студентом. Контроль знань (розуміння) студента пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на

сайті кафедри соціології, або під час перерви у навчальному занятті («на парі»). Студент, який виконає відповідні завдання (надасть відповіді на запитання), отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Форми роботи

На лекціях висвітлюється зміст основних теоретико-методологічних засад проведення кількісного аналізу різноманітних соціальних процесів, в т.ч. соціальних конфліктів, розглядаються різні кейс-стаді та приклади застосування спеціалізованого програмного забезпечення для вирішення конкретної аналітичної задачі, наводяться алгоритми застосування того чи іншого методу, а також пропонуються інтерпретації отриманих результатів. На лекціях викладач надаватиме цілісний огляд багатоманітних методів обробки та аналізу кількісної соціальної інформації, фокусуючи увагу на найбільш затребуваних і ефективних методах, що набули визнання в рамках емпіричної – як фундаментальної, так і прикладної. На прикладах відомих дослідницьких програм і проектів студенти отримають можливість познайомитись з найкращими сучасними зразками поєднання теорії та емпіричного дослідження, спрямованого на верифікацію основаних на концептуальних положеннях гіпотез. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Лектор може ставити питання окремим студентам або аудиторії загалом. Вітається діалог між студентами і викладачем на лекції.

Від студентів очікується вміння застосовувати теоретичні положення на практиці. На практичних заняттях будуть обговорюватися проблемні аспекти використання різних методів комп'ютерного аналізу соціологічної інформації. Практичні заняття спрямовані на формування практичних вмінь і навичок застосування спеціалізованого комп'ютерного програмного забезпечення до обробки та аналізу соціологічних даних. Під час практичних занять викладач узагальнюватиме та аналізуватиме помилки і недоліки проведеної студентами роботи з обробки та аналізу кількісної соціологічної інформації, відповідатиме на питання студентів, студенти працюватимуть над помилками та недоліки один одного. На заняттях використовуватимуться різні кейс-стаді, робота з різноманітними базами даних, активні методи навчальної діяльності в парах і мікрогрупах. Під час практичних і лабораторних занять студенти працюватимуть з різноманітними джерелами кількісної соціологічної інформації, вчитимуться обробляти та аналізувати її за допомогою спеціалізованого комп'ютерного програмного забезпечення. На лабораторних заняттях слухачі навчатимуться послуговуватися основними методами дескриптивної статистики, двовимірного та багатовимірного аналізу соціологічної інформації.

Правила поведінки на заняттях

Під час проведення занять рекомендується відключати телефони з метою досягнення більшого рівня уваги та сфокусованості на навчальній діяльності. Водночас, за рекомендацією викладача можна користуватися засобами зв'язку для пошуку інформації на Гугл-диску дисципліни або в інтернеті.

Від студентів під час занять – як семінарських, так і лекційних, очікується активна діяльність, участь в обговоренні питань, виконання практичних завдань, вправ і задач, постановка запитань, внесок у колективну дискусію тощо.

Під час відповідей на практичних заняттях не слід читати зі смартфона, планшету або ноутбуку. Варто використовувати зроблені студентом нотатки, конспекти прочитаного навчального матеріалу та проведений самостійно вдома або на парі аналіз даних.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали	Штрафні бали
--------------------	--------------

Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 / 10 балів		
Участь у 2 турі Всеукраїнської студентської олімпіади	10 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		
Отримання сертифікату за проходження дистанційного/онлайн курсу за відповідною тематикою	10-15 балів		

Політика дедлайнів та перескладань

Кожне письмове домашнє завдання, про яке викладач повідомлятиме заздалегідь, має бути виконане до початку відповідного практичного (семінарського) заняття. Виконане завдання треба здати за день до дати відповідного заняття (виставити на сторінці дисципліни в Google Classroom – у випадку дистанційного (онлайн) навчання, переслати на електронну пошту викладача – у випадку очного навчання). За надані невчасно домашні завдання будуть зніматись бали (див. **Правила призначення заохочувальних та штрафних балів**).

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Нижче в таблиці наведено всі види контролю та бали за кожен елемент контролю.

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Виступи на семінарських (практичних) заняттях, виконання письмових завдань із розміщенням у Класрумі	40	5	8	40
2.	Презентація власного наукового дослідження в рамках написання магістерської дисертації	30	30	1	30
3.	Модульна контрольна робота (МКР)	30	30	1	30
	Всього				100

Календарний контроль

Проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

На першій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання не засвоєного студентам матеріалу та виконання пропущених практичних робіт.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: зарахування усіх практичних завдань та семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (екзамен):

1. Вимоги до оформлення магістерських дисертацій. Вимоги до змісту структурних елементів роботи.
2. Автореферат, поняття автореферату та вимоги до нього.
3. Вимоги допуску магістерських дисертацій до захисту.
4. Захист магістерської дисертації. Критерії оцінювання магістерських дисертацій.
5. Поняття наукового дослідження. Основні принципи дослідницької роботи.
6. Значення особистої мотивації дослідника для написання якісної наукової роботи.
7. Соціальна вагомість дослідницької діяльності для суспільства в цілому.
8. Якість наукових джерел.
9. Поняття та види плагіату.
10. Етика науковця.
11. Визначення якості українських джерел: перелік фахових видань, Інтернет-сайти окремих журналів. Визначення якості іноземних джерел: рейтинг англомовних видань.
12. Етапи роботи з літературою. Пошук; систематизація та зберігання інформації; конспектування; оформлення бібліографії.
13. Теоретичні та емпіричні методи дослідження.
14. Поняття істини. Функції істини у науковому пізнанні.
15. Раціональні засади істинності. Верифікація та фальсифікація.
16. Єдність чуттєвого й раціонального у пізнанні.
17. Визначення об'єкту, предмету, мети та завдань наукового дослідження.
18. Постановка наукового питання, його зв'язок з соціальною проблемою, на вирішення якої спрямовано дослідження.
19. Складові частини наукової роботи. Вступ, основна частина, висновки.

20. Розроблення структури наукової роботи за допомогою комп'ютерної програми MindMap.

21. Відповідність структурних елементів основної частини та висновків меті та завданням наукової роботи.

22. Написання пропозицій до дослідницького проекту.

23. Обґрунтування актуальності обраної теми.

24. Проблема, на вирішення якої спрямовано дослідження, соціальна вагомість цієї проблеми.

Неформальні дистанційні та онлайн курси

Існує можливість зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою. Зокрема, рекомендується навчання на онлайн курсі «Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо?» (SOC101) (https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/about). Можливе використання інших масових відкритих онлайн курсів (повністю або частково) за умови погодження їх тематики та змісту з лектором.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доцентом кафедри соціології, к.с.н., доц. Коржовим Геннадієм Олександровичем

Ухвалено: кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024 р.)

Погоджено: Методичною комісією ФСП (протокол № 9 від 26.06.2024 р.)

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

PCO кредитного модуля «Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації» передбачає оцінювання робіт студентів з наступних видів робіт:

- 1) Виступи на семінарських (практичних) заняттях, виконання письмових завдань із розміщенням у Класрумі (Г сем)
- 2) Презентація власного наукового дослідження в рамках написання магістерської дисертації (Г прз)
- 3) Модульна контрольна робота (Г мкр)

1. Розрахунок вагових балів

PCO з дисципліни складається із суми балів студента за виконані контрольні заходи протягом семестру (RD)

$$RD = \Gamma_{\text{сем}} + \Gamma_{\text{прз}} + \Gamma_{\text{мкр}} = 100 \text{ балів}$$

- 1) Виступи на семінарських (практичних) заняттях, виконання письмових завдань із розміщенням у Класрумі (Г сем).

Ваговий бал – 5 балів за правильну відповідь (доповнення до відповіді) або письмове завдання, розміщене в Класрумі. Максимальна кількість балів за активність на семінарських заняттях дорівнює

$$\Gamma_{\text{сем}} = 5 \text{ балів} * 8 \text{ від.} = 40 \text{ балів}$$

При відповіді на кожне питання студент отримує :

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації, якщо у відповіді студент демонструє глибоке знання матеріалу, логічно і послідовно його викладає, дає обґрунтовані висновки, вільно оперує конкретними даними, з легкістю і переконливо відповідає на поставлені питання; активна участь в занятті – 3 бали;
- «дуже добре» і «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями, відповідає на більшість з поставлених питань – 2 бали;
- «задовільно» і «достатньо», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та значні помилки, на поставлені питання відповідає слабо, або не відповідає взагалі, доповнення до відповіді інших студентів – 1 бал.
- «незадовільно», відсутня робота на семінарі, студент виявився не готовим відповідати на поставленні питання – 0 балів.

- 2) Презентація власного наукового дослідження в рамках написання магістерської дисертації (Г прз).

Ваговий бал – 30 балів.

«відмінно» – 28-30 балів

«дуже добре» – 25-27 балів

«добре» – 20-24 балів

«задовільно» – 18-19 балів

«достатньо» – 16-17 балів

Fx (допуск до виконання залікової контрольної роботи) – 15 балів

При отриманні менше 15 балів презентаційна робота студенту не зараховується.

Критерії оцінювання:

Робота оцінюється відповідно до повноти виконання завдання, коректності опису результатів, теоретичної та фактографічної насиченості, глибини аналізу.

3) Модульна контрольна робота (МКР)

Ваговий бал – 30 балів.

«відмінно» – 28-30 балів

«дуже добре» – 25-27 балів

«добре» – 20-24 балів

«задовільно» – 18-19 балів

«достатньо» – 16-17 балів

Fx (допуск до виконання залікової контрольної роботи) – 15 балів

При отриманні менше 15 балів МКР студенту не зараховується.

Критерії оцінювання:

Робота оцінюється відповідно до повноти виконання завдання, коректності опису результатів, теоретичної та фактографічної насиченості, глибини аналізу.

Заохочувальні бали

За участь в науково-практичних конференціях, що проходять на ФСП або в інших освітянських та дослідницьких установах, за публікацію тез або наукової статті, проходження неформальних дистанційних або онлайн-курсів, переклад наукових публікацій та інші види робіт студент отримує додаткові бали.

Умови допуску до семестрового контролю:

Умовою допуску студента до заліку є отримання попередньої рейтингової оцінки не менше як 40 балів. Студенти, які протягом семестру набрали менше 40 балів, до заліку не допускаються.

Студенти, які протягом семестру набрали 60 і більше балів, можуть отримати, за згодою студента, без додаткового опитування семестрову оцінку «автоматом».

Студенти, які протягом семестру набрали менше 60 балів, але більше 40 балів ($40_{\text{бал}} < RD < 60_{\text{бал}}$), або бажають підвищити рейтингову оцінку, виконують залікову контрольну роботу.

Для отримання «зараховано» з першого календарного контролю студент повинен мати не менше ніж 20 балів, для отримання «зараховано» з другого календарного контролю студент повинен мати не менше ніж 40 балів.

Переведення значення рейтингових оцінок в ECTS та традиційні оцінки для виставлення їх до залікової відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до табл.

Таблиця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Традиційна оцінка
95 - 100	відмінно
85 - 94	дуже добре
75 - 84	добре
65 - 74	задовільно
60 - 64	достатньо
Менш ніж 60	незадовільно